

Hogyan szerkesztettem mezőgazdasági lapot?

Nem mondhatom, hogy rossz előérzetek nélkül vettem át az egyik mezőgazdasági lap szerkesztését. Nincs földi ember, aki egy hajó vezetését rossz előérzetek nélkül venné át. De a körülményeim miatt nagyon rá voltam utalva a fizetésre. A lap állandó szerkesztője szabadságra ment, s én elfogadtam az általa ajánlott feltételeket, és átvettem a helyét.

Az újdonság, hogy megint dolgozhatom, valósággal mámorba ejtett, s egész héten át lankadatlan kedvvel ügyködtem. Nyomdába adtam a lapot, s egy teljes napig nyugtalankodva lestem, vajon erőfeszítéseim figyelmet keltenek-e. Amint napnyugta felé elhagytam az irodát, a lépcső alján egy csoport férfi és fiú rebbent szét hirtelen, utat nyitva nekem, s hallottam, hogy egyik-másik így szól: „Ez ő!” Másnap reggel hasonló csoportot találtam a lépcső alján, az utcán, a kocsúton pedig szétszórt párok, magányos emberek álldogáltak és érdeklődéssel figyeltek engem. Mikor odaértem, a csoport szétvált, hátrahúzódott, s hallottam, hogy az egyik férfi azt mondja: „Nézzétek a szemét!”

Úgy tettem, mintha nem venném észre a felém áradó figyelmet, titokban azonban örültem neki, s egy beszámolót akartam írni róla a nagynénikémnek. Fellépkedtem a néhány lépcsőfokon, s az ajtóhoz érve vidám hangokat és harsogó nevetést hallottam. Benyitottam és két parasztfurma legényt pillantottam meg; az arcuk elfehéredett és megnyúlt, amikor megláttak, s mindketten nagy zajjal kiugrottak az ablakon. Ugyancsak meglepődtem.

Félóra múlva egy röpködő szakállú, szép, de meglehetősen szigorú arcú öregember lépett be, s kínálásomra helyet foglalt. Úgy nézett ki, mintha valami nyomná a lelkét. Levette a kalapját, letette a földre, elővett egy piros selyemkendőt, s lapunk egyik példányát.

Az újságot az ölébe tette, s szemüvegét tisztítgatva a zsebkendőjével, így szólt:

– Maga az új szerkesztő?

Mondtam, hogy én.

– Szerkesztett már valaha mezőgazdasági lapot?

– Nem – feleltem –, ez az első kísérletem.

– Gondoltam. Van valami gyakorlati tapasztalata a gazdálkodásban?

– Nem, azt hiszem, nincs.

– Valami ösztön megsúgta nekem – mondta az öregúr, s feltéve szemüvegét, zordan rám pillantott fölötte, miközben a lapot negyedrért összehajtogatta. – Szeretném felolvasni önnek azt, ami ezt az ösztönt felébresztette bennem. – A vezércikk volt. – Figyeljen csak, s mondja majd meg, hogy maga írta-e:

*A fehérrépat nem szabad letépni, mert megsérül.
Sokkal jobb, ha felküldünk egy fiút, s megráztatjuk
vele a fát.*

– No, mi a véleménye róla? Mert én bizony azt hiszem, hogy maga írta.

– Véleményem? Véleményem szerint kitűnő. Véleményem szerint értelmes. Biztos vagyok benne, hogy csupán ebben a városban évente millió és millió véka fehérrépa vész kárba, mert féléretten letépi, ahelyett hogy egy gyereket felküldenének a fára, s megráztatnák...

– Megráznák az öreganyját! A fehérrépa nem fán terem.

– Hát nem, igazán nem? Ki mondta, hogy fán terem? A szavakat csak képletes értelmükben használtam, kizárólag képletes értelmükben. Akinek egy csöpp sütnivalója van, mindjárt megértette, hogy a fiúnak tulajdonképpen a szőlőt kell megráznia.

Az öregúr felugrott, darabokra szaggatta az újságját, rátiport, különböző tárgyakat szétvert a sétabotjával, s azt mondta, annyit sem tudok, mint egy tehén; aztán kiment, bevágta maga után az ajtót. Egyszóval furcsán viselkedett, s én gyanítani kezdtem, hogy valami nem tetszik neki. De nem tudtam, mi bántja, s így nem segíthettem rajta.

Nemsokára egy hosszú, hullaszerű teremtmény szökent be az ajtón, sima, vállára lógó hajjal, s arcának hegyein és völgyein legalább hétnapos, meredező borostával. Mozdulatlanul megállt, ujját szájára tette, és figyelő tartásba hajlította testét és fejét. Egy hang sem hallatszott. Tovább hallgatódzott. Csend. Ekkor megfordította a kulcsot a zárban, és kecsesen pipiskélve elindult felém, míg jó kartávolságnyra meg nem közelített, aztán megállt, és miután egy darabig feszült figyelemmel vizsgálta az arcomat, elővette kebléből újságunk egyik példányát, és így szólt:

– Itt van, ezt maga írta. Olvassa csak fel nekem... gyorsan. Könnyítsen rajtam. Szenvedek.

Olvasni kezdtem, s amint a mondatok elhagyták ajkamat, láthattam a megkönnyebbülést, láthattam, hogy a megfeszült izmok felengednek, az aggodalom elhúzódik az arcról és béke és megnyugvás száll a vonásokra, mint kegyes holdvilág az elhagyott tájra: